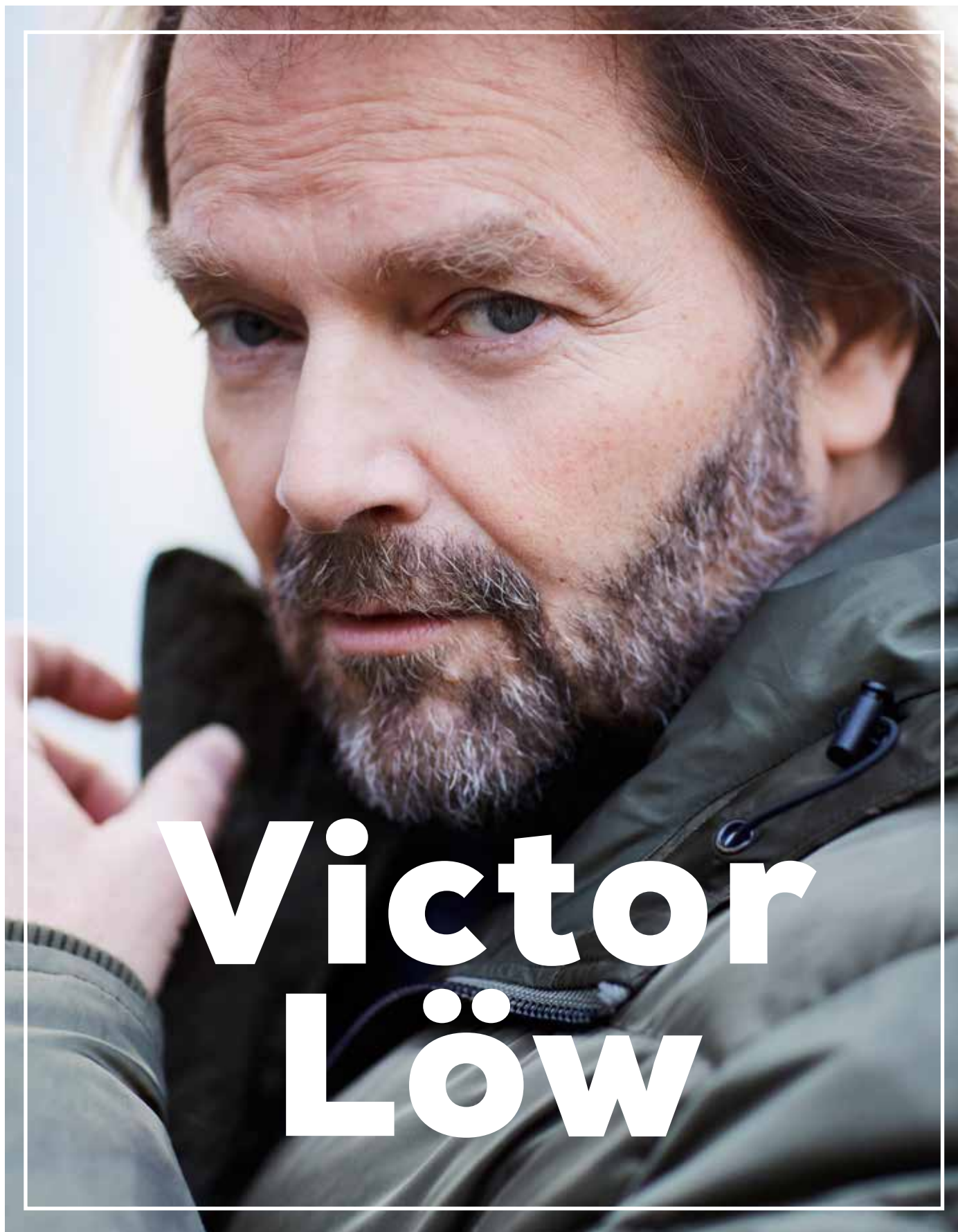

“ER ZIJN,
IS ALLES”

Binnenkort gaat de nieuwe voorstelling van zijn toneelgezelschap De Verleiders in première. Journalist Bram de Graaf in gesprek met acteur Victor Löw (56). Over macht, zijn vader en het vaderschap. En over de zin van het bestaan, want dat houdt Löw al zijn hele leven bezig.

INTERVIEW BRAM DE GRAAF
FOTOGRAFIE PETRONELLANITTA

Victor Löw

“GEESTELIJK HERKENNEN MARIEKE EN IK ELKAAR HONDERD PROCENT”

Door het hoge raam van Bos Theaterproducties in Amsterdam zie ik acteur Victor Löw aan een tafel zitten. Hij is diep verzonken in een tekst. Hij heeft net de tweede repetitiedag achter de rug van de nieuwe – de zesde alweer – voorstelling van De Verleiders, het vijfkoppige toneelgezelschap waarvan hij deel uitmaakt, vertelt hij als ik even later tegenover hem zit in de oefenruimte. Net als in de vorige stukken wordt daarin de macht geanalyseerd. In #Niksteverbergen gaat het over onze privacy.

Victor zit nog zo in het script dat het eerste halfuur van het interview voornamelijk een monoloog is. “Privacy bestaat niet meer”, zegt hij onder andere. “Via je internet- en koopgedrag weten anderen alles van je. En daardoor kunnen ze je gigantisch manipuleren. Je denkt dat je onafhankelijke keuzes maakt, maar dat is niet zo. En dan blijkt het toch ook weer te gaan over verdeel en heers en de instandhouding van een groepje dat daar alleen maar rijker van wordt.” Hij lacht als hij me bedenkelijk ziet kijken. “Ja, hierover heb ik het dus continu met de anderen als we repeteren of in het busje naar een schouwburg ergens in het land filerijden.”

Wat is de leukste periode: het repeteren of echt spelen? “Het is achteraf leuk. Als het is gelukt.”

Weer dwaalt hij af, het stuk in. Mijmert: “Net na de Tweede Wereldoorlog was alles helderder. Alles moest worden opgebouwd, anders konden we geen handel drijven met elkaar. Daaruit ontstond weer welvaart. En zodra die er was, gingen er weer mensen mee aan de haal. Als je weinig hebt, kun je je verenigen en proberen met z’n allen die verdeling van welvaart te veranderen. Maar als je genoeg hebt om goed te kunnen leven – zoals wij – is de liefde toch alles?” Om te besluiten met: “De vraag wie de macht heeft en wat dat is, en de rechtvaardigheid ervan, leidt allemaal tot de hamvraag: wie zijn we? Waarom zijn we er? En – in de wetenschap dat je ooit zult sterven – wat is de zin van het leven? Waarom zijn we hier?”

De vraag wat de zin van het leven is, houdt Victor al zijn hele leven bezig. Het is de reden dat hij acteur werd. Op zijn veertiende wist hij zeker dat hij het toneel op wilde. “Al kon ik die gedachte van het waarom we hier zijn nog niet vermengen met het acteren”, zegt hij. “Dat kwam uiteraard pas later.”

De keuze was ook logisch. Zijn moeder Wieke Haitsma Mulier acteerde, zijn in oktober vorig jaar overleden vader Bob Löwenstein, geboren als Daniël Friedrich Löw, was ervoor opgeleid, maar werd televisieregisseur, van onder andere de in jaren zeventig populaire series *Kleine zielen* en *Sil de strandjutter*, en broer Ernst is schrijver en muzi-

cant. “Op een bepaalde manier waren we allemaal acteur. We waren een viertal dat elkaar herkende. Het voelde veilig om te doen. En omdat ik ermee verdiende, was het prima.”

Net als zijn vader en broer volgde hij zijn opleiding in Antwerpen. Zijn in Berlijn geboren joodse vader was daar in de jaren dertig van de vorige eeuw vanwege de nazi’s via Oostenrijk naartoe gevlucht en had de achternaam van zijn stiefvader aangenomen. De oorlog, waarin hij veel familie verloor, had zijn karakter bepaald. “Hij heeft zijn echte vader nauwelijks gekend”, vertelt Victor. “Zijn opvoeding bestond uit het doorgeven van eerlijkheid, hard werken, discipline en niet hoogmoedig zijn.”

Hield de vraag ‘Waarom ben ik er?’ ook hem bezig?

“Mijn vader was van de opbouwgeneratie. Die vertaalde alles in zijn werk en psychologiseerde niet. Hij had een taai en sterk beschermingsmechanisme voor zichzelf opgebouwd en voor zijn gezin. Hij was zo beschermend, dat er nooit een wankel gevoel is geweest. Gezien zijn verleden is dat een geweldige levensprestatie geweest. Want de chaos van zijn jeugd had ook tot wankelheid kunnen leiden. Zijn beroep was de rode draad in zijn leven, op hoge leeftijd regisseerde hij nog amateurtoneel.”

Zat er een boodschap in zijn werk? Na lang nadenken: “*Sil de strandjutter* is zó liefdevol gemaakt. Er zit zo’n respect in voor de medemens. Hij sprak daar niet bewust over, maar onbewust denk ik dat dat de boodschap was, ja... mooi.”

Hoe voelt het nu zijn bescherming is weggefallen?

“Je ouders vormen de basis van waaruit je gaat werken aan je eigen beschermingsmechanisme. Omdat de mens gedoemd is te sterven en van elke dag niet weet hoe die zal verlopen, creëert hij een illusie van bescherming waarin hij zich veilig waant.”

Heb je je vader beschermd toen hij oud en broos was?

“Dat heeft hij nooit toegelaten. Dat hoefde ook niet, hij was zo sterk. Tot het laatst heeft hij boodschappen gedaan voor mijn moeder. Maar ik heb zijn krachten wel zien afnemen. Ik heb gezien hoe kwetsbaar we zijn. Hij was negentig en fysiek op. Het was klaar.”

Bescherm je nu je moeder? “Ja, met mijn broer. Ze waren 62 jaar samen. We bellen elke dag, bezoeken haar vaak, praten veel over mijn vader, doen boodschappen voor haar. We zijn er heel erg voor haar.”

Zelf heeft Victor twee zoons, Gilliam (16) en Bobby Vic (2), en een stiefzoon, Jesse (13). Hoewel de relatie met de moeder van Gilliam, actrice Mirjam de Rooij, na zeventien jaar stukliep, bleef Victor in zijn buurt wonen. De buitenwereld had zodoende jaren niet door dat hij was gescheiden, ook omdat hij in de weinige interviews die hij destijds gaf vrijwel nooit over zichzelf sprak. Pas toen hij in 2011 via de werkvloer een relatie kreeg met zijn huidige vrouw Marieke werd er meer over bekend. “Het belangrijkste als vader is je kind te zien”, antwoordt Victor op de

“Als ik naast Marieke ontwaak, denk ik elke keer: wauw, dat jij hier ligt”

vraag waarom hij in de buurt bleef. “Dat je hun kracht en zwakte ziet en daarop reageert en hen daarbij begeleidt. Je geeft ze handvatten zodat ze zelf hun richting kunnen bepalen. Je wijst ze op hun talenten, op wat goed en slecht is, wat respect is. Dat is hard werken.”

In een interview vertelde Marieke dat je je die periode had afgesloten voor de liefde en leefde voor je zoon. Zette je jezelf opzij om hem te beschermen?

“Ik dacht: man-vrouw weet ik nu wel. Een hoop gedoe, dus laat maar. Ik was 47, hij zeven. Alle liefde was voortaan voor hem, dat voelde logisch. Het idee was: hij gaat in alle bescherming in samenwerking met zijn moeder opgroeien. En toen kwam ik opeens Marieke tegen. Geestelijk herkennen we elkaar honderd procent. Ik wist niet dat zoiets bestond.”

Dus je bent nu een totaal andere partner?

“Zeker...” Er volgt weer een lange stilte. Dan: “Het is het soort geluk dat in liedjes wordt bezongen. Opeens begrijp ik die. Zoals *Escape* van Rupert Holmes: *If you like Pina Coladas, and getting caught in the rain*. Het gaat over twee geliefden die elkaar zijn kwijtgeraakt. Hij plaatst een contactadvertentie en er reageert een vrouw. Als ze afspreken, blijkt het zijn eigen vrouw te zijn. Er is gewoon niemand anders voor hen, ze horen bij elkaar. Marieke hoort bij mij. Als ik naast haar ontwaak, denk ik elke keer: wauw, dat jij hier ligt.”

Het valt me op dat je tegenwoordig open bent over je privéleven. Jij hebt ‘niks te verbergen’, om bij het stuk te blijven? “Haha. Laat ik het zo zeggen: als ik onzeker ▷

“IK WIST ALTIJD DAT ER MEER WAS IN HET LEVEN, MAAR NIET WAT”

ben en geen helderheid heb over de periode waarin ik zit, praat ik liever over mijn werk. Heb ik wel helderheid, zoals nu met Marieke, dan praat ik makkelijker over mezelf.”

Is het werk minder belangrijk geworden? “Ja, in de verslavende zin. Het ‘moeten’ is minder belangrijk. Ik wist altijd dat er meer was in het leven, maar niet wat.”

Ben je een andere vader voor Bobby Vic dan voor Gilliam? “Toen Gilliam werd geboren, was ik veel met werken bezig. De kleine ontwikkelingen van Bobby Vic,

**“Als een vader afwezig is,
dan is er geen voorbeeld.
Dat is het allermoeilijkst”**

zoals van brabbelen naar woordjes en de vorming van zijn karakter, maak ik bewuster mee. Maar de liefde voor beiden ervaar ik hetzelfde.”

Je geniet meer? “Nou, ze zijn nog zó kwetsbaar als ze klein zijn. Ik maak me té veel zorgen en wil vooral beschermen. Als grootvader kun je veel meer genieten, heb ik gemerkt. Dan is het niet je taak om ze te beschermen, dan zie je alleen de mooie kant.”

Wat betekende het voor je vader dat hij werd vernoemd? Uitbundig: “Dat was gigantisch! Marieke had dat bedacht. Ongelofelijk hoe hij daarop reageerde. Toen ik vertelde dat ik weer vader werd, zei hij: ‘Je hebt écht iets van je leven gemaakt.’ Dat vond ik vrij voorbarig, ik was pas 53.”

Wat bedoelde hij ermee? “Heb ik niet gevraagd. Ik vond het een mooie opmerking. Maar toen wist hij nog niet dat zijn kleinzoon ook Bob ging heten. Hij vroeg na zijn geboorte vaak: ‘Hoe is het met onze naamgenoot?’ Hij was euforisch. Hij had om persoonlijke redenen in België zijn echte naam Daniël veranderd in Bob. Een eigen creatie, om zichzelf te beschermen. En nu heette zijn jongste kleinzoon Bob. Een soort bevestiging van hemzelf, de reden waarom hij er was, denk ik.”

Wat mis je het meest aan hem? “Het wegvallen van de vaderfiguur is een onverwachte ervaring. Ik wist niet dat die zo diep zat. Omdat ik wist dat het einde onvermijdelijk is op zo’n leeftijd, dekte ik me in. Ik probeerde al voor zijn dood afscheid te nemen. Hij had een geweldig leven, prachtig om zo oud te mogen worden. Maar opeens is die figuur weg. Het kwam keihard naar boven: je vader. Dé vader. Die zit zo diep in je onderbewuste. Dat begrip ik pas sinds zijn dood. Een man die een grote rol in mijn leven heeft gespeeld. Die man met dat verhaal. Die een beschermingssysteem heeft ontwikkeld voor zichzelf en dat ik deels heb gekopieerd. Een man van wie ik veel heb gehouden en houd. En daarvan ben ik het kind. En die is weg. Verdomme, dat zag ik niet aankomen.”

En weer is Victor in gedachten gezonken. Op zachte toon: “Het laatste contact... Ik zat in het halfdonker aan zijn bed, hij dommelde weg. Opeens keek hij me strak aan en zei in zijn jeugdtaal: ‘Du, ins Bett!’ Wat bedoelde hij? Ineens begreep ik het: je ziet je kind, en niet die bebaarde man van 56. Je bent altijd beschermend naar ons geweest, ook nu je negentig bent en stervende. Ongelofelijk. Dit is wat overblijft. Als mijn jongens straks, als het mijn tijd is, ook zoiets mogen ervaren, zou dat geweldig zijn. Dat ze opeens beseffen: hij heeft me beschermd. Hij heeft een voorbeeld willen zijn. Ook daarom is het zo belangrijk om er voor ze te zijn als vader. Het allermoeilijkste is de afwezigheid van de vader, want dan is er geen voorbeeld. ‘Er zijn’ is alles. *To be or not to be...*”

Heb je hiermee het antwoord op je levensvraag gevonden? “Verrek...” □

VICTOR LÖW

Victor Löw (Amsterdam, 25 augustus 1962) speelde naast vele toneelstukken in talloze films, waaronder *Noorderlingen* (1992) van Alex van Warmerdam, de Oscar-winnende films *Antonia* (1995) en *Karakter* (1997) en tv-series als *Kees & co* en *De prooi*. In 2000 won hij een Gouden Kalf voor zijn rol in *Lek*, in 1996 kreeg hij de Louis d'Or voor de hoofdrol in *Soekarno* (1996). Samen met Pierre Bokma, George van Houts, Tom de Ket en Leopold Witte maakt hij deel uit van het toneelgezelschap De Verleiders. In 2019 zijn ze te zien met *#Niksteverbergen*. Met zijn ex-vrouw actrice Mirjam de Rooij heeft hij een zoon, Gilliam. Victor is getrouwd met haarstyliste Marieke Kieft. Samen hebben ze een zoon, Bobby Vic.

de-verleiders.nl